

Európska rada

V Bruseli 11. decembra 2020
(OR. en)

EUCO 22/20

CO EUR 17
CONCL 8

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie

Predmet: Zasadnutie Európskej rady (10. a 11. decembra 2020)
– závery

Delegáciám zasielame závery, ktoré prijala Európska rada na uvedenom zasadnutí.

Európska rada si uctila pamiatku bývalého francúzskeho prezidenta Valéryho Giscarda d’Estainga, ktorý skonal 2. decembra 2020. Valéry Giscard d’Estaing bol hnacou silou európskeho projektu a zohral kľúčovú úlohu pri vytváraní Európskej rady.

I. VFR/NGEU

1. Európska rada pripomína, že Európska únia, jej členské štáty a inštitúcie sú odhodlané presadzovať a rešpektovať hodnoty, na ktorých je Únia založená, vrátane zásad právneho štátu, ako sú stanovené v zmluvách. Pripomína tiež, že v článku 7 ZEÚ sa stanovuje postup riešenia v prípade porušenia hodnôt Únie podľa článku 2 ZEÚ.
2. S cieľom nájsť vzájomne uspokojivé riešenie a rozptýliť obavy vyjadrené v súvislosti s návrhom nariadenia o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie, konkrétnejšie v súvislosti so spôsobom uplatňovania tohto nariadenia, Európska rada zdôrazňuje, že uvedené nariadenie sa má uplatňovať pri plnom rešpektovaní článku 4 ods. 2 ZEÚ, najmä národnej identity členských štátov obsiahnutej v ich základných politických a ústavných systémoch, zásady prenesenia právomocí, ako aj zásad objektivity, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania s členskými štátmi.

Európska rada sa zhodla na tomto:

- a) Cieľom nariadenia o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie je chrániť rozpočet Únie vrátane nástroja Next Generation EU, jeho správne finančné riadenie a finančné záujmy Únie. Rozpočet Únie vrátane nástroja Next Generation EU sa musí chrániť pred akýmkoľvek druhom podvodov, korupcie a konfliktu záujmov.
- b) Uplatňovanie mechanizmu podmienenosti podľa uvedeného nariadenia bude objektívne, spravodlivé, nestranné a založené na faktoch, pričom sa zabezpečí riadny proces, nediskriminácia a rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi.

- c) S cieľom zabezpečiť, aby sa tieto zásady dodržiavali, má Komisia v úmysle vypracovať a prijať usmernenia týkajúce sa spôsobu, akým bude nariadenie uplatňovať, vrátane metodiky na vykonávanie jeho posúdenia. Tieto usmernenia sa vypracujú v úzkej spolupráci s členskými štátmi. Ak by sa v súvislosti s nariadením podala žaloba o neplatnosť, usmernenia sa sfinalizujú po rozsudku Súdneho dvora tak, aby zahŕňali všetky relevantné prvky vyplývajúce z takéhoto rozsudku. Predsedníčka Komisie bude v plnej miere informovať Európsku radu. Kým sa tieto usmernenia nesfinalizujú, Komisia nenavrhne opatrenia podľa tohto nariadenia.
- d) Pri uplatňovaní mechanizmu sa bude rešpektovať jeho subsidiárny charakter. Opatrenia v rámci mechanizmu sa budú zvažovať len vtedy, ak by iné postupy stanovené v práve Únie vrátane postupov stanovených v nariadení o spoločných ustanoveniach, nariadení o rozpočtových pravidlách alebo postupoch v prípade nesplnenia povinnosti podľa zmluvy neumožňovali účinnejšiu ochranu rozpočtu Únie.
- e) Opatrenia v rámci mechanizmu budú musieť byť primerané vplyvu porušení zásad právneho štátu na správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo na finančné záujmy Únie, pričom príčinná súvislosť medzi týmito porušeniami a negatívnymi dôsledkami pre finančné záujmy Únie bude musieť byť dostatočne priama a riadne preukázaná. Samotné zistenie, že došlo k porušeniu zásad právneho štátu, nepostačuje na aktiváciu mechanizmu.
- f) Faktory aktivácie mechanizmu stanovené v nariadení sa majú chápať a uplatňovať ako uzavretý zoznam homogénnych prvkov a nemajú byť otvorené faktorom alebo udalostiam inej povahy. Nariadenie sa netýka všeobecných nedostatkov.
- g) Akémukoľvek formálnemu začatiu konania bude predchádzať dôsledný dialóg s dotknutým členským štátom, aby mal možnosť situáciu napraviť.

- h) Komisia bude niesť plnú zodpovednosť za autonómne posúdenie toho, či sú splnené podmienky na prijatie opatrení, buď na základe vlastných informácií, alebo informácií od tretích strán. Bude niesť plnú zodpovednosť za presnosť a relevantnosť informácií a zistení, na ktorých zakladá svoje posúdenie. Ak sa takéto informácie a zistenia, bez ohľadu na ich pôvod, použijú na účely nariadenia, Komisia zabezpečí, aby sa ich relevantnosť a použitie určili výlučne vzhľadom na cieľ nariadenia chrániť finančné záujmy Únie.
  - i) Opatrenia prijaté v rámci mechanizmu sa urýchlene preskúmajú na podnet dotknutého členského štátu alebo ich Komisia preskúma najneskôr jeden rok po ich prijatí Radou. V prípade, že sa Komisia rozhodne nepredložiť návrh na zrušenie opatrení, uvedie dôvody svojho rozhodnutia a informuje o nich na zasadnutí Rady.
  - j) V prípade, že dotknutý členský štát predloží žiadosť, ako sa uvádza v odôvodnení 26 nariadenia, zaradí predseda Európskej rady tento bod do programu zasadnutia Európskej rady. Európska rada sa bude usilovať o formuláciu spoločnej pozície v tejto veci.
  - k) Nariadenie bolo prerokované ako neoddeliteľná súčasť nového rozpočtového cyklu, a preto sa bude uplatňovať od 1. januára 2021 a opatrenia sa budú uplatňovať len v súvislosti s rozpočtovými záväzkami, ktoré sa začínajú v rámci nového viacročného rámca vrátane nástroja Next Generation EU.
3. Európska rada víta zámer Komisie prijať vyhlásenie, ktoré sa pri rozhodovaní o nariadení uvedie v zápisnici Rady a v ktorom vyjadrí svoj záväzok uplatňovať prvky uvedené v bode 2, ktoré patria pri uplatňovaní nariadenia do jej zodpovednosti.

4. Európska rada súhlasí s tým, že prvky uvedené v bodoch 1 až 3 predstavujú primeranú a trvalú reakciu na vyjadrené obavy bez toho, aby boli dotknuté práva členských štátov podľa článku 263 ZFEÚ. V tejto súvislosti vyzýva Európsky parlament a Radu, aby bezodkladne podnikli kroky potrebné na prijatie celého balíka príslušných nástrojov vrátane nariadenia o viacročnom finančnom rámci a rozhodnutia o vlastných zdrojoch. Členské štáty vyvinú maximálne úsilie na schválenie rozhodnutia o vlastných zdrojoch v súlade so svojimi príslušnými ústavnými požiadavkami, aby urýchlene nadobudlo účinnosť.

II. PANDÉMIA COVID-19

5. Európska rada víta nedávne pozitívne správy o vývoji účinných vakcín proti ochoreniu COVID-19 a skutočnosť, že Komisia uzavrela predbežné dohody o ich nákupe.
6. Príchod vakcín však neznamená koniec pandémie. Epidemiologická situácia v Európe je naďalej znepokojujúca, hoci značné úsilie všetkých začína prinášať výsledky. Nesmieme preto poľaviť v boji proti šíreniu vírusu, aby sme zabránili ďalším vlnám nákazy.
7. Európska rada víta doterajšiu koordináciu úsilia na úrovni EÚ a zaväzuje sa k jej posilneniu, najmä pri príprave postupného uvoľňovania obmedzení a návratu k normálnemu cestovaniu vrátane cezhraničného cestovného ruchu, keď to umožní zdravotná situácia. Zhodla sa, že je potrebné zlepšiť výmenu skúseností a plánov do budúcnosti. Na základe práce, ktorá sa vykonala v posledných týždňoch, vyzýva Komisiu, aby predložila návrh odporúčania Rady o spoločnom rámci pre rýchle antigénové testy a pre vzájomné uznávanie výsledkov testov. Mal by sa vypracovať aj koordinovaný prístup k osvedčeniam o vakcinácii.

8. Európska rada podčiarkuje, že na zabezpečenie včasnej dostupnosti vakcín pre ľudí v EÚ je dôležité koordinovane sa pripraviť na ich včasné nasadenie a distribúciu, čo zahŕňa aj vypracovanie vnútroštátnych vakcinačných stratégií. Je dôležité poskytovať jasné faktické informácie o vakcínach a bojovať proti dezinformáciám.
9. Vakcinácia by sa mala považovať za globálny verejný statok. EÚ sa bude naďalej usilovať prispieť k medzinárodnej reakcii na pandémiu, okrem iného aj prostredníctvom nástroja COVAX, ktorým sa má zaručiť cenovo dostupný a spravodlivý prístup k vakcínam pre všetkých.
10. Európska rada zdôrazňuje, že je potrebné ďalej pracovať na zvyšovaní odolnosti v oblasti zdravia, okrem iného aj pokračovaním v práci na návrhoch na vytvorenie zdravotnej únie a plným využívaním potenciálu údajov týkajúcich sa zdravia v Európe.
11. V záujme lepšieho predvídania a zvládania prípadných budúcich pandémieí bude EÚ s prihliadnutím na prebiehajúce hodnotenia – vrátane hodnotení medzinárodných zdravotných predpisov – presadzovať posilnenie medzinárodnej spolupráce, a to aj prostredníctvom možnej medzinárodnej zmluvy o pandémiách v rámci Svetovej zdravotníckej organizácie, ktorá je jadrom medzinárodnej spolupráce v otázkach zdravia.

III. ZMENA KLÍMY

12. V záujme dosiahnutia cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 v súlade s cieľmi Parížskej dohody musí EÚ zvýšiť svoje ambície na nadchádzajúce desaťročie a aktualizovať svoj rámec politík v oblasti klímy a energetiky. Európska rada na tento účel schvaľuje záväzný cieľ EÚ dosiahnuť do roku 2030 čisté domáce zníženie emisií skleníkových plynov v porovnaní s rokom 1990 aspoň o 55 %. Vyzýva spoluzákonodarcov, aby tento nový cieľ zohľadnili v návrhu európskeho právneho predpisu v oblasti klímy a aby tento návrh urýchlene prijali.

13. Svoje ambície v oblasti klímy budeme zvyšovať tak, aby sa prostredníctvom podpory inovácií v oblasti zelených technológií podnietil udržateľný hospodársky rast, vytvárali pracovné miesta, aby občania EÚ získali prínosy v oblasti zdravia a životného prostredia a aby sa prispelo k dlhodobej globálnej konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ.
14. EÚ bude plniť uvedený cieľ spoločne a čo najefektívnejšie z hľadiska nákladov. Na tomto úsilí sa budú podieľať všetky členské štáty, pričom sa zohľadnia aspekty spravodlivosti a solidarity a na nikoho sa nezabudne. Pri dosahovaní nového cieľa do roku 2030 je potrebné zachovať konkurencieschopnosť EÚ a zohľadniť rôzne východiskové pozície členských štátov, ich špecifickú vnútroštátnu situáciu a potenciál na znižovanie emisií, čo sa týka aj ostrovných členských štátov a ostrovov, ako aj vynaložené úsilie. Európska rada uznáva, že je potrebné zaistiť prepojenia a energetickú bezpečnosť pre všetky členské štáty a energiu za ceny dostupné pre domácnosti a podniky, ako aj rešpektovať právo členských štátov rozhodovať o vlastnom energetickom mixe a zvoliť si najvhodnejšie technológie na spoločné dosiahnutie cieľa v oblasti klímy do roku 2030 vrátane prechodných technológií, ako je napríklad plyn.
15. Na naplnenie významných investičných potrieb vyplývajúcich z týchto zvýšených ambícií sa musia mobilizovať verejné financie a súkromný kapitál. Hospodárska reakcia na krízu spôsobenú koronavírusom ponúka príležitosť urýchliť udržateľnú transformáciu a modernizáciu našich hospodárstiev a získať konkurenčnú výhodu. Na dosiahnutie našich ambícií v oblasti klímy sa musí čo najlepšie využiť balík, ktorý tvorí viacročný finančný rámec (VFR) a nástroj NextGenerationEU (VFR/NGEU), vrátane Mechanizmu spravodlivej transformácie. V súlade s dohodou z júla 2020 sa v rámci politík a programov financovaných prostredníctvom VFR a NGEU budú široko zohľadňovať opatrenia v oblasti klímy. Na celkovú sumu výdavkov z VFR a NGEU sa bude vzťahovať celkový cieľ v oblasti klímy vo výške aspoň 30 %, ktorý sa zohľadní v príslušných cieľoch v rámci sektorových právnych predpisov.

16. EÚ by mala presadzovať vypracovanie spoločných globálnych noriem pre zelené financovanie. Európska rada vyzýva Komisiu, aby najneskôr do júna 2021 predložila legislatívny návrh normy EÚ pre zelené dlhopisy. Taktiež víta plán klimatickej banky skupiny EIB na roky 2021 – 2025, ktorý prispeje k splneniu záväzku skupiny EIB podporiť do roku 2030 investície do klímy a životného prostredia vo výške 1 bilióna EUR.
17. Európska rada vyzýva Komisiu, aby posúdila, ako môžu k cieľu do roku 2030 čo najlepšie prispieť všetky hospodárske odvetvia, a aby predložila potrebné návrhy spolu s hĺbkovým preskúmaním environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho vplyvu na úrovni členských štátov, pričom zohľadní národné energetické a klimatické plány a preskúma existujúcu flexibilitu. Komisia sa vyzýva, aby s ohľadom na zásady stanovené v bode 14 zvažila najmä:
- preskúmanie možností posilnenia systému ETS, najmä politik stanovovania cien uhlíka, pri zachovaní jeho integrity a pri zohľadnení potreby riešiť distribučné problémy a energetickú chudobu.
  - navrhnutie opatrení, ktoré umožnia energeticky náročným priemyselným odvetviám vyvíjať a zavádzať inovačné klimaticky neutrálne technológie a zároveň si zachovať priemyselnú konkurencieschopnosť;
  - navrhnutie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach s cieľom zabezpečiť environmentálnu integritu politik EÚ a zabrániť úniku uhlíka spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami WTO;
  - rozptýlenie obáv vznesených v súvislosti s rozdelením úsilia, spravodlivosťou a nákladovou efektívnosťou, lesným hospodárstvom a využívaním pôdy, ako aj zvyšujúcimi sa emisiami a znižujúcimi sa záchytmí z týchto odvetví v dôsledku nepriaznivých vplyvov zmeny klímy.
18. Problematika nerovnováh vo vzťahu k prijímateľom modernizačného fondu, pokiaľ ide o nezískanie príjmov, ktoré zodpovedajú nákladom uhradeným zariadeniami ETS v príslušných členských štátoch, sa upraví v rámci nadchádzajúcich právnych predpisov.

19. Európska rada sa k tejto otázke vráti a prijme dodatočné usmernenia ešte pred tým, ako Komisia predloží svoje návrhy. Pri tejto príležitosti sa bude riešiť aj budúcnosť nariadenia o spoločnom úsilí.
20. Vnútroštátne stanovený príspevok EÚ sa zaktualizuje podľa nového záväzného cieľa a do konca roka sa predloží sekretariátu UNFCCC. Európska rada pred 26. konferenciou zmluvných strán opätovne zdôrazňuje, že pre úspešné riešenie zmeny klímy má zásadný význam medzinárodná angažovanosť. Vyzýva všetky ostatné zmluvné strany, najmä veľké ekonomiky, aby predložili vlastné ambiciózne ciele a politiky. Podčiarkuje význam róznych koordinovaných opatrení prostredníctvom aktívnej európskej diplomacie v oblasti klímy.
21. EÚ zabezpečí, aby jej obchodná politika a jej obchodné dohody boli v súlade s jej ambíciami v oblasti klímy.
22. Európska rada pred 15. konferenciou zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite, ktorá sa uskutoční na budúci rok v Číne, so záujmom očakáva zintenzívnenie medzinárodného úsilia o ochranu biodiverzity.

IV. BEZPEČNOSŤ

23. Európska rada dôrazne odsudzuje nedávne teroristické útoky v rôznych častiach Európy. Vyjadruje hlbokú sústrasť rodinám a priateľom obetí a solidaritu s ľuďmi Rakúska, Nemecka a Francúzska. Zdôrazňuje význam poskytovania podpory obetiam teroristických činov a úplného vykonávania príslušných smerníc EÚ. V boji proti radikalizácii, terorizmu a násilnému extrémizmu sme jednotní. V reakcii na tieto útoky na základné práva a slobody bude EÚ presadzovať spoločné hodnoty, ktoré sú základom našich pluralitných spoločností, a bude odhodlane pokračovať vo svojom spoločnom úsilí o ich obranu. V tejto súvislosti je dôležité v plnej miere vykonávať existujúce rozhodnutia. Európska rada taktiež víta skutočnosť, že Komisia predložila nový program EÚ na boj proti terorizmu, a vyzýva, aby sa na ňom ďalej pracovalo. Opätovne potvrdzuje úlohu koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu.

24. Európska rada odsudzuje všetky formy útokov na slobodu prejavu a náboženského vyznania alebo viery vrátane antisemitizmu, rasizmu a xenofóbie a podčiarkuje význam boja proti podnecovaniu k nenávisti a násiliu, ako aj neznášanlivosti. Víta prijatie vyhlásenia Rady o začleňovaní boja proti antisemitizmu do všetkých oblastí politiky.
25. Je nevyhnutné predchádzať radikalizácii a venovať pozornosť ideológiám, ktoré stoja za terorizmom a násilným extrémizmom, a to aj v online priestore. Európska rada vyzýva na:
- zintenzívnenie boja proti nezákonnému obsahu online. V tejto súvislosti so záujmom očakáva ambiciózny návrh Komisie na posilnenie zodpovednosti online platforiem v rámci aktu o digitálnych službách;
  - rýchle prijatie návrhu o riešení šírenia teroristického obsahu online;
  - zabezpečenie toho, aby boli náboženské vzdelávanie a odborná príprava v súlade s európskymi základnými právami a hodnotami, a na riešenie zahraničného ovplyvňovania vnútroštátnych občianskych a náboženských organizácií prostredníctvom netransparentného financovania;
  - podporu iniciatív zameraných na lepšie pochopenie šírenia extrémistických ideológií. Musí sa posilniť celoeurópska komplexná výmena vedeckých poznatkov, výskumu a odborných znalostí.
26. Orgány presadzovania práva a justičné orgány musia byť v záujme boja proti závažnej trestnej činnosti schopné vykonávať svoje zákonné právomoci tak online, ako aj offline. Európska rada zdôrazňuje, že je potrebné na základe najnovšej judikatúry Európskeho súdneho dvora a pri plnom rešpektovaní základných práv a slobôd dosiahnuť pokrok v práci na uchovávaní údajov, ktoré je potrebné na boj proti závažnej trestnej činnosti.
27. V záujme ďalšej podpory presadzovania práva v celej EÚ a riadneho fungovania schengenského priestoru by sa malo výrazne zintenzívniť vykonávanie dohodnutých opatrení a mala by sa posilniť policajná a justičná spolupráca a koordinácia.

28. Európska rada:

- vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o plné využívanie európskych databáz a informačných systémov, najmä pokiaľ ide o vkladanie príslušných údajov o osobách, ktoré podľa jednotlivých členských štátov predstavujú závažnú teroristickú alebo násilnú extrémistickú hrozbu, vrátane zahraničných teroristických bojovníkov, do týchto databáz;
- zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa všetky osoby prekračujúce vonkajšie hranice Únie kontrolovali v príslušných databázach, ako sa vyžaduje v príslušných právnych predpisoch EÚ;
- vyzýva spoluzákonodarcov, aby preskúmali návrh na posilnenie mandátu Europolu v záujme jeho rýchleho prijatia;
- podčiarkuje celkový význam policajnej a justičnej spolupráce vo všetkých jej aspektoch.

V. VONKAJŠIE VZŤAHY

Vzťahy medzi EÚ a USA

29. Európska rada po voľbách v Spojených štátoch rokovala o vzťahoch medzi EÚ a USA. Zdôraznila význam silného strategického transatlantického partnerstva založeného na spoločných záujmoch a hodnotách. Jeho význam ešte zvyrazňuje potreba riešiť naliehavé globálne výzvy. EÚ so záujmom očakáva spoluprácu so Spojenými štátmi, najmä na posilnení globálnej reakcie v záujme boja proti pandémie COVID-19, boja proti zmene klímy, posilnenia hospodárskej obnovy, spolupráce v digitálnych a technologických otázkach, posilnenia vzájomného obchodu, riešenia obchodných sporov, reformy WTO a presadzovania multilateralizmu, ako aj mieru a bezpečnosti. Sme pripravení diskutovať s novým prezidentom Spojených štátov o spoločných prioritách.

Východné Stredozemie

30. Európska rada sa vzhľadom na situáciu vo východnom Stredozemí vrátila k svojim záverom z 1. a 2. októbra 2020 o vzťahoch Európskej únie s Tureckom. Turecko žiaľ podniká jednostranné kroky a provokácie a stupňuje svoju rétoriku proti EÚ, členským štátom EÚ a európskym vedúcim predstaviteľom. Vo východnom Stredozemí stále prebiehajú jednostranné a provokatívne činnosti Turecka, a to aj vo výhradnej hospodárskej zóne Cypru. Európska rada berie na vedomie, že Turecko stiahlo plavidlo Oruç Reis, a trvá na pokračujúcom zmierňovaní napätia, aby sa umožnilo skoré obnovenie a plynulé pokračovanie priamych prieskumných rozhovorov medzi Gréckom a Tureckom.
31. Európska rada potvrdzuje strategický záujem EÚ na rozvoji kooperatívneho a vzájomne prospešného vzťahu s Tureckom. Ak Turecko preukáže, že je pripravené usilovať sa o skutočné partnerstvo s Úniou a jej členskými štátmi a riešiť rozdiely prostredníctvom dialógu a v súlade s medzinárodným právom, ponuka pozitívnej agendy EÚ a Turecka stále platí. Takáto agenda by sa mohla vzťahovať na oblasti hospodárstva a obchodu, medzilidské kontakty, dialógy na vysokej úrovni a pokračujúcu spoluprácu v otázkach migrácie. Európska rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby komunikačné kanály medzi EÚ a Tureckom ostali otvorené. EÚ bude tiež pripravená naďalej poskytovať finančnú pomoc sýrskym utečencom a hostiteľským komunitám v Turecku a spolupracovať pri zodpovednom riadení migračných tokov smerujúcich do všetkých členských štátov a pri zintenzívňovaní úsilia v oblasti boja proti sieťam prevádzáčov migrantov.
32. Pripomínajúc závery Európskej rady z 1. – 2. októbra 2020, EÚ je naďalej odhodlaná hájiť svoje záujmy a záujmy svojich členských štátov, ako aj udržiavať regionálnu stabilitu. V tomto ohľade Európska rada:
- vyzýva Radu, aby na základe svojho rozhodnutia z 11. novembra 2019 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na nepovolené vrtné práce Turecka vo východnom Stredozemí prijala dodatočné zaradenia na zoznam;

- vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby najneskôr na zasadnutí Európskej rady v marci 2021 predložili správu o stave politických, hospodárskych a obchodných vzťahov EÚ a Turecka a o nástrojoch a možnostiach ďalšieho postupu vrátane rozšírenia rozsahu pôsobnosti uvedeného rozhodnutia.
- 33. Európska rada odsudzuje jednostranné kroky Turecka v mestskej časti Varoša a vyzýva na úplné dodržiavanie rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN č. 550 a 789. Európska rada podporuje urýchlené obnovenie rokovaní pod záštitou OSN a naďalej sa plne zaväzuje ku komplexnému riešeniu cyperského problému v rámci OSN v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a so zásadami, na ktorých je EÚ založená. To isté očakáva od Turecka. Európska rada sa dohodla, že EÚ po obnovení rokovaní pod záštitou generálneho tajomníka OSN vymenuje zástupcu pri misii dobrých služieb OSN.
- 34. Európska rada žiada vysokého predstaviteľa, aby dosiahol pokrok, pokiaľ ide o návrh na zvolanie mnohostrannej konferencie o východnom Stredozemí.
- 35. EÚ sa bude usilovať o koordináciu v otázkach týkajúcich sa Turecka a situácie vo východnom Stredozemí so Spojenými štátmi.

Južné susedstvo

- 36. Demokratické, stabilnejšie, zelenšie a prosperujúcejšie južné susedstvo je pre EÚ strategickou prioritou. Dvadsaťpäť rokov po začatí barcelonského procesu sme odhodlaní toto strategické partnerstvo, ktoré je založené na spoločnej geografii a histórii, obnoviť a posilňovať a ďalej rozvíjať.
- 37. Chceme spoločne bojovať proti pandémie COVID-19, posilniť odolnosť našich hospodárstiev a spoločností, chrániť našu spoločnú bezpečnosť, riešiť výzvu mobility a migrácie a ponúknuť perspektívu mladým ľuďom na oboch brehoch Stredozemného mora.

38. Naša činnosť bude usmerňovaná strategickým programom na roky 2019 – 2024 a kľúčovými zásadami našej susedskej politiky a bude sa opierať o účinné využívanie všetkých našich nástrojov. Vypracujeme nový program pre Stredozemie založený na spoločných prioritách a na dôraze na špecifické riešenia pre Stredozemie, ako aj na úzkej spolupráci v oblastiach, ako sú životné prostredie, konektivita, vzdelávanie a kultúra a prírodné zdroje. V tejto súvislosti je zásadne dôležité posilniť úlohu občianskej spoločnosti.
39. Európska rada so záujmom očakáva nadchádzajúce spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa o obnovenom partnerstve s južným susedstvom. Toto partnerstvo by sa malo zakladať na hlbšom a intenzívnejšom politickom dialógu v celom Stredozemí a malo by viesť k posilnenej spolupráci zameranej na riešenie spoločných výziev a využívanie spoločných príležitostí.
40. Európska rada najmä v súvislosti s Líbyou vyzýva všetkých aktérov, aby konali v súlade so zásadami berlínskeho procesu. EÚ pripomína ponuku podporovať líbyjskú pobrežnú stráž prostredníctvom výcviku a monitorovania, ako aj poskytnutím vybavenia a plavidiel v súlade s medzinárodným právom vrátane medzinárodného humanitárneho práva. EÚ vyzýva na okamžité prepustenie talianskych rybárov, ktorí sú už od septembra zadržávaní bez akéhokoľvek právneho konania.

Ostrovec

41. Európska rada podčiarkuje význam zaistenia jadrovej bezpečnosti bieloruskej jadrovej elektrárne Ostrovec a vyzýva Komisiu, aby preskúmala možné opatrenia na zabránenie komerčnému dovozu elektrickej energie z jadrových zariadení tretích krajín, ktoré nespĺňajú úroveň bezpečnosti uznávané zo strany EÚ.

Globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv

42. Európska rada víta skutočnosť, že Rada prijala globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv.